

The image shows the cover of a book titled 'Called to Account' by Paul M. Glickman. The cover is a sepia-toned photograph of a person's hands, wearing a watch, typing on a vintage typewriter. The title 'Called to Account' is in a large, bold, serif font at the top. Below it, in a smaller font, is the subtitle 'Fourteen Financial Frauds that Shaped the American Accounting Profession'. The author's name 'Paul M. Glickman' is at the bottom.

Called to Account

Fourteen Financial Frauds
that Shaped the American
Accounting Profession

Paul M. Glickman

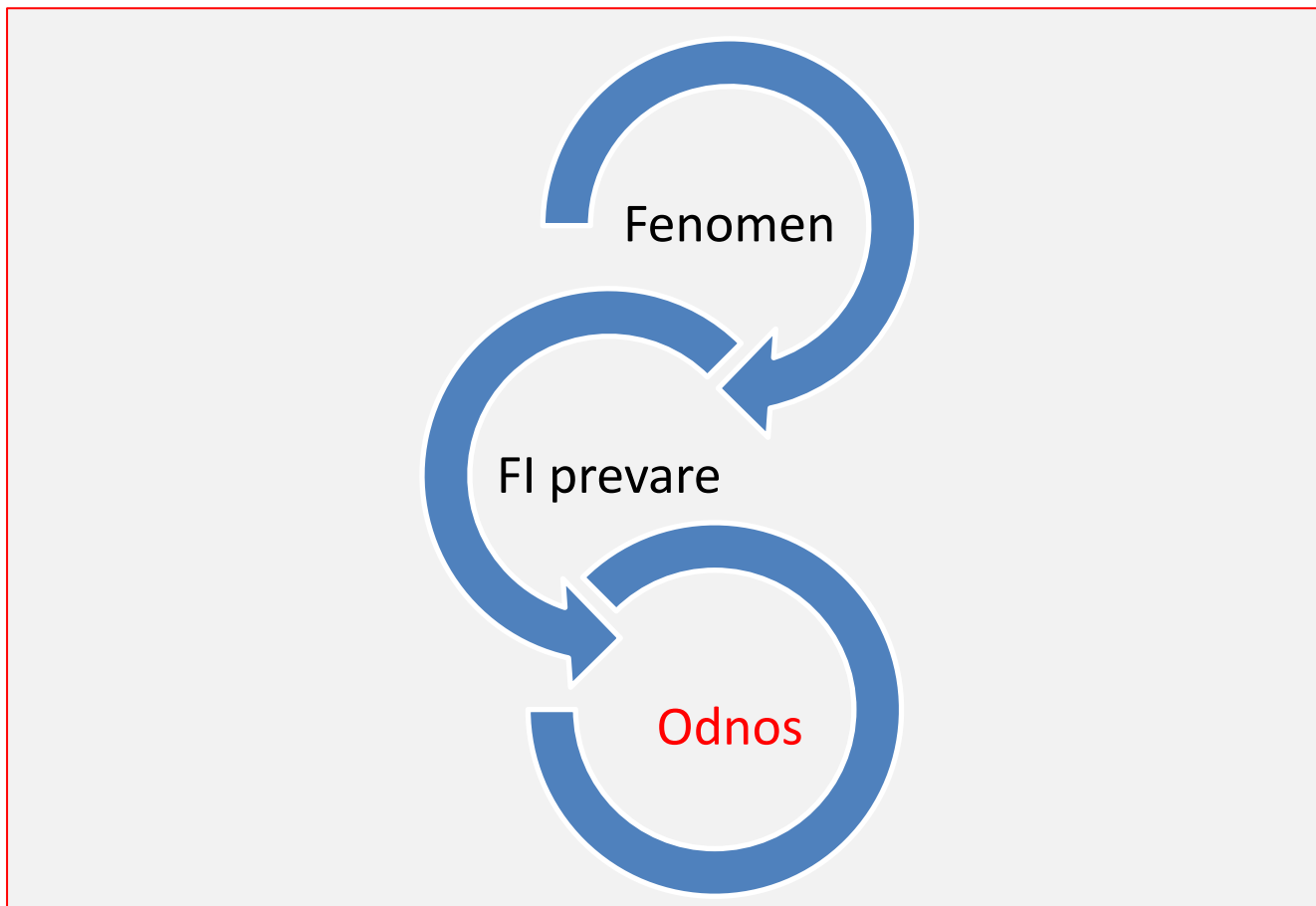
BILANSNE PREVARE

Finansijske izveštajne prevare **preduprediti – otkriti - sprečiti**

Beograd, 19. novembar 2015

Miroslav M. Milojević

O prevarama

DEFINICIJA PREVARE

Namera

- Namera da se neko dovede u zabludu
- Predstavljjanje krivog za pravo

Korist

- Da se dođe do sredstva
- Da se osvoji pozicija

Šteta

- Rezultat namere
- Materijalna ili moralna

Materijalnost

- Kritični uslov – prag iznad koga se računa
- Značajnost – važne posledice

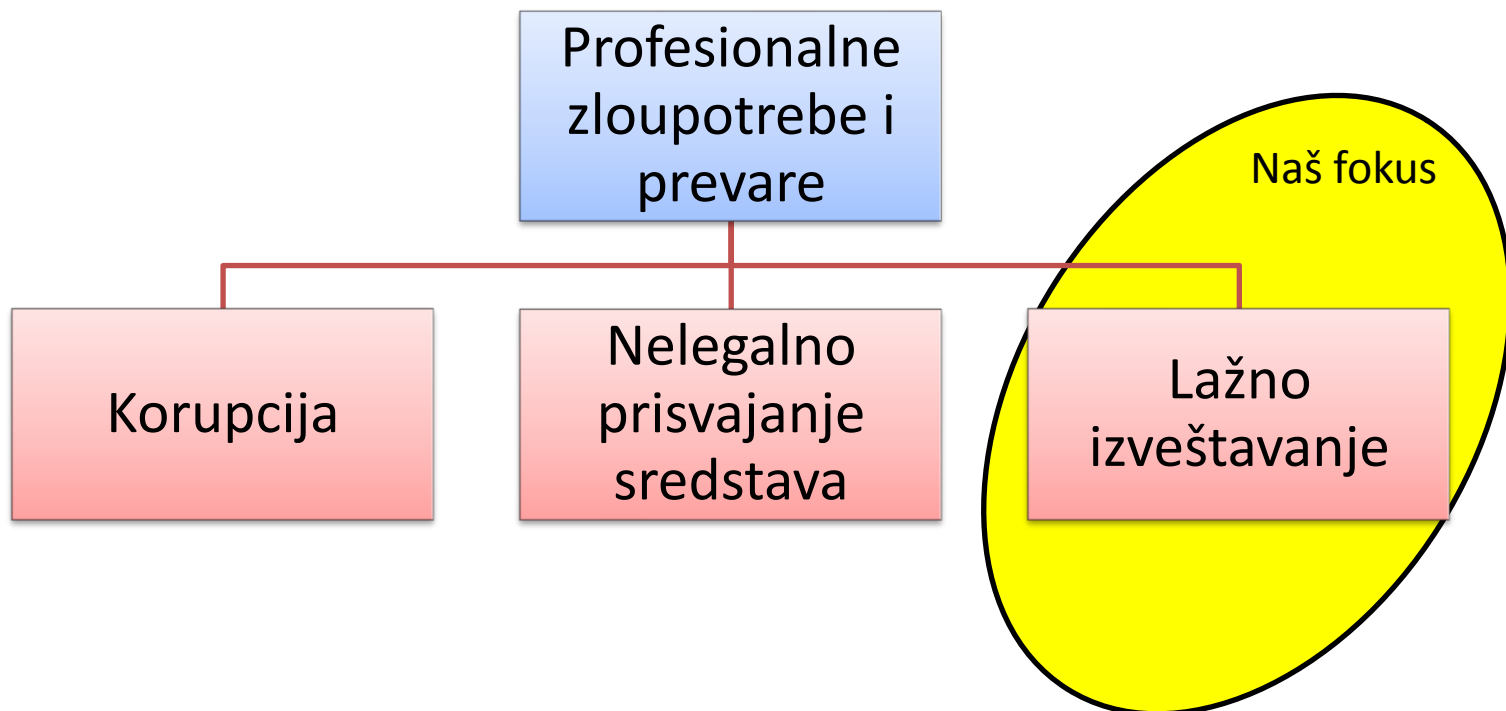
Žrtva

- Poverovala
- Oštećena - gubici

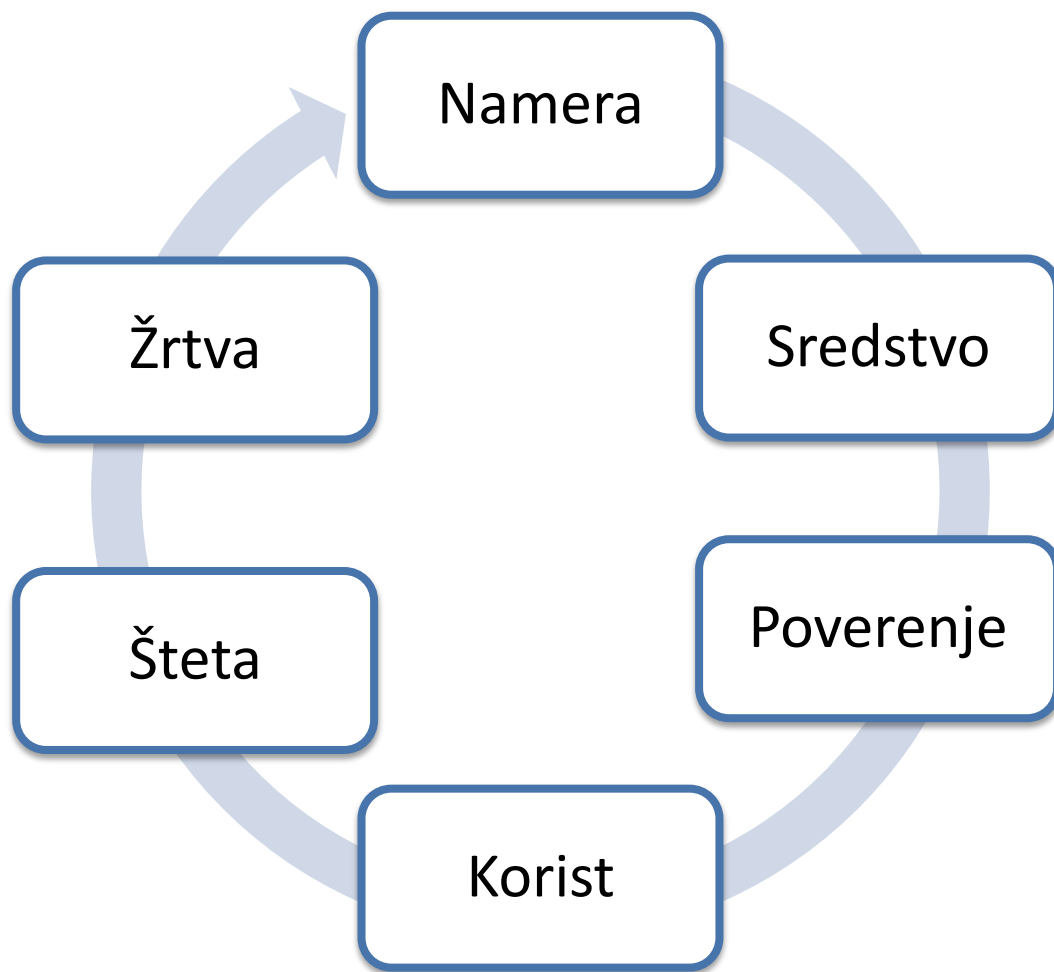
BAZIČNA KLASIFIKACIJA PREVARA

BAZIČNA KLASIFIKACIJA PREVARA

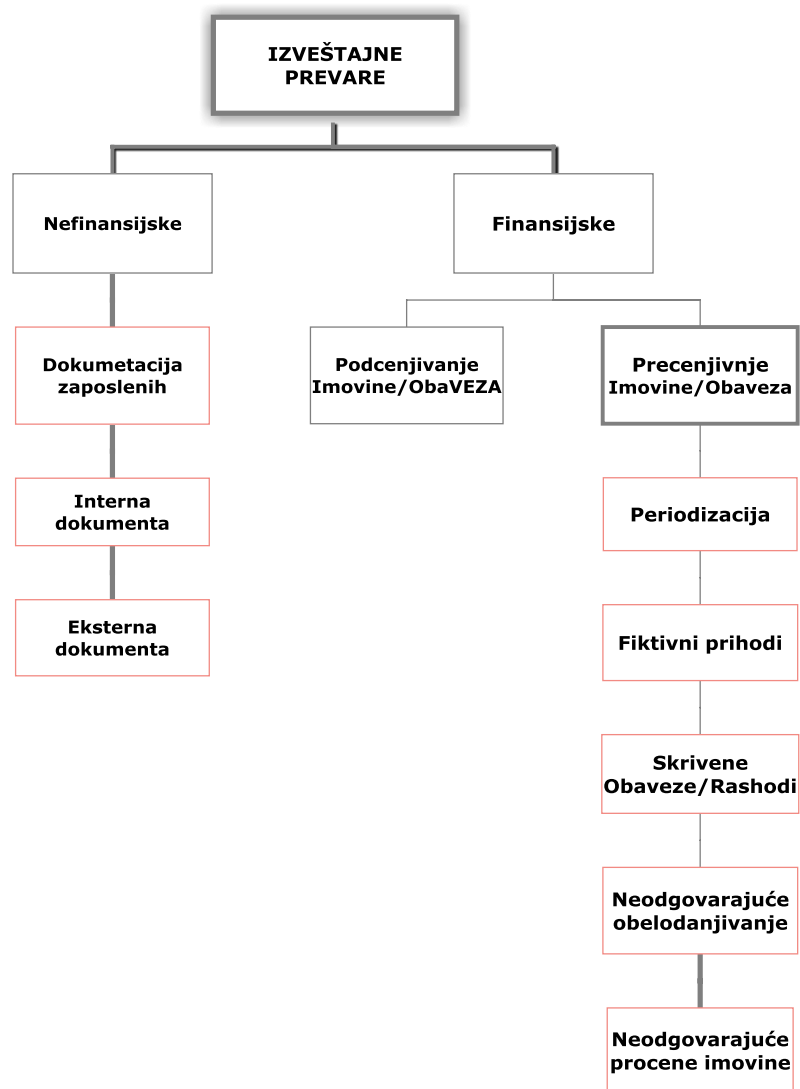
Zli krug prevare

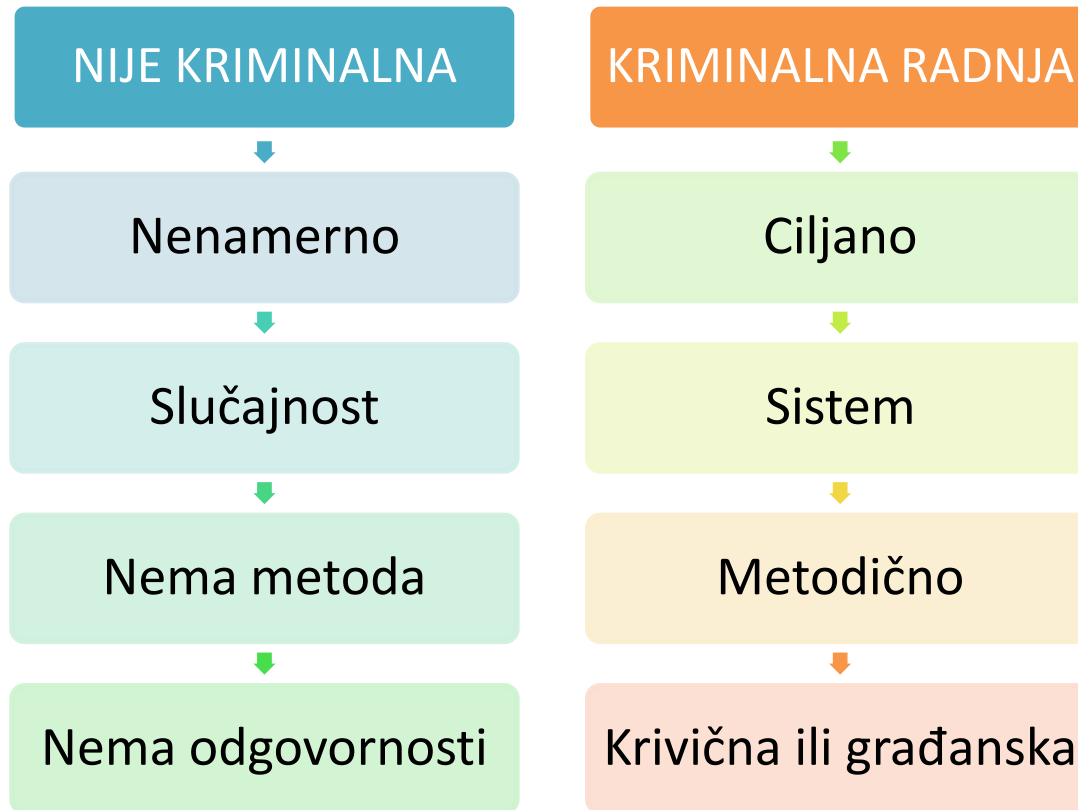
POGON I PROCES DO PREVARE

IZVEŠTAJNE PREVARE

Greške i kriminalne radnje

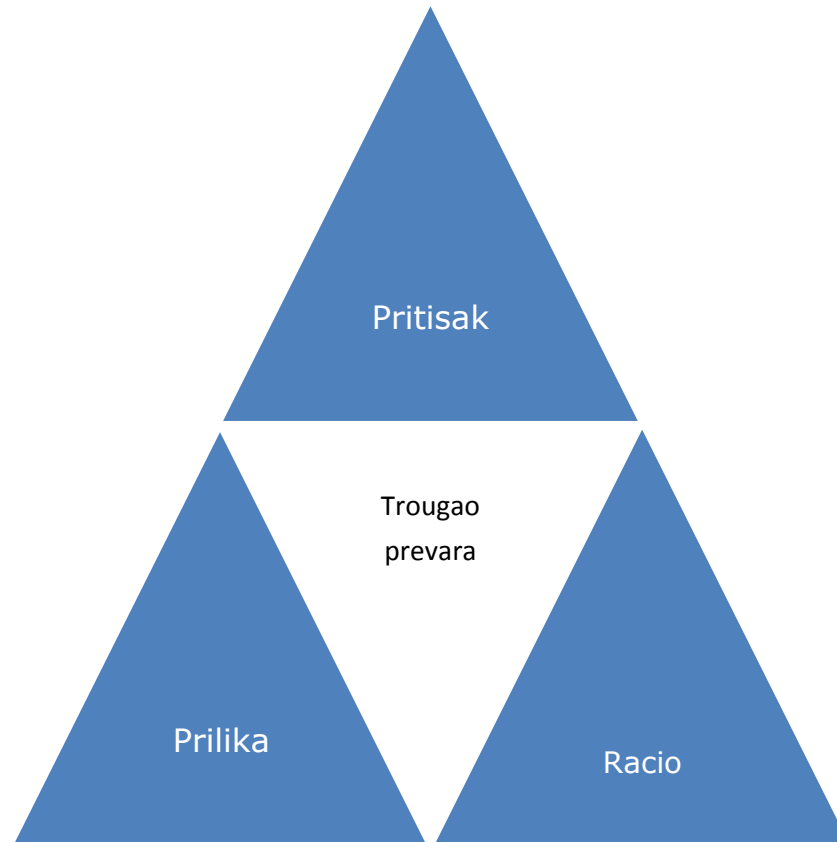

Trougao prevare

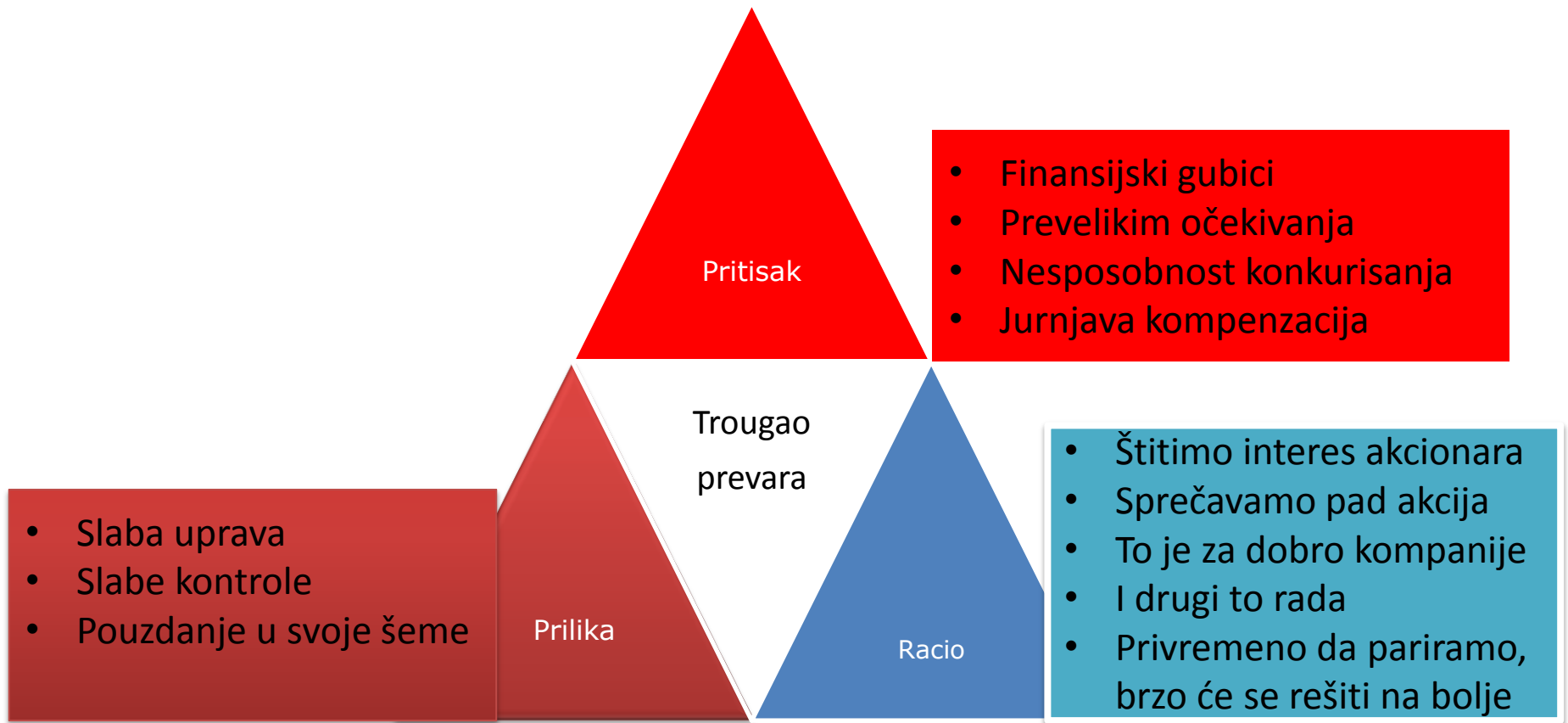
Tri uslova prevara

- Jak pritisak
- Naći priliku
- Imati opravdanje

Bez ovoga niko ne kreće u prevaru!

Trougao prevare

UZROCI PREVARA

1. Ekonomski boom!
2. Ekonomska kriza
3. Moralna klimavost ljudi sve veća
4. Visoka očekivanja (investitora, bankara...)
5. Nenormalna motivacija kompenzacijama
6. Prezaduženost
7. Nedostatak nezavisnosti revizora
8. Gramzivost
9. Fokus na pravilima mesto na principima
10. Slabosti obrazovanja

Značaj integriteta finansijskih izveštaja

Informaciona infrastruktura tržišta

Poruke o stanju biznisa

Osnov za odlučivanje o ulaganjima

Osnov za odluku o daljem držanju akc.

Osnov poverenja u čitav sistem

Zbog vitalne važnosti izveštaja - izgrađuju se i uvode kontrole nad finansijskim izveštavanjem

BILANSNE PREVARE

Bilans stanja u maglama

primer 1

**Brend kojeg nema
bankaru koji ne vidi**

Beograd, 19. nov 2015

Miroslav M. Milojević

BILANS STANJA

Stalna imovina	Kapital
Obrtna imovina	Dug. obaveze
	Krt. obaveze

Slučaj procene fiktivnog brenda

Situacija

- Preduzeće u dugom zaletu uspeha
- Stalno novi proizvodi, procesi, tržišta, sistemi
- Razvoj guta novac – nikad ga nema
- Banka voli one koji se razvijaju, ali i hipoteku
- Banka otvora svoju kesu i kreditira!
- Vlasnik se samo zadužuje i sve stavlja pod hipoteku.
- Trenutak: sva fizička imovina već pod hipotekom!?

Traži rešenje

- Maher našao rešenje – brend

Lak put do kredita

Brend jednog proizvoda

- Proizvod – brend sa celom tehnologijom prodat pre dve godine, kad su trebala pare. Nema ga u pogonu. Drugi ga poseduje.
- Procenitelj radi dokumentaciono – u pitanju je nematerijalna imovina, bez posete i uvida
- Izvršio proračun, dao mišljenje o vrednosti
- Usledila aplikacija za kredit

Posledica

- Banka progutala mamac i odobrila kredit od 10 mio €

Posledice nisu lake

Prezaduženi klijent

- Nikako da stabilizuje svoje finansije, rastu dugovi
- Nelikvidan, prezadužen i ne vraća dugove
- Najzad na sud i u stečaj

Posledica

- U stečaju gube poverioci, otišli uz mnoge druge desetine miliona i ovih 10 mio €

Pouke

Za banku

- Koliko imaju provera nad procenama?
- Koliko lako preskaču već propisane procedure?
- Koliko odlučivanje ide putem neekonomskih kriterija?
- Da li ispituju slučajeve kad omanu?

Za regulatora

- Zašto nema zakona o procenjivanju
- Zašto nisu propisani uslovi za procenitelja
- Zašto je Srbija jedina u regionu bez regulisanja procenjivanja

Kurs

BILANSNE PREVARE

Bilans stanja u maglama primer 2 Procenom do kapitala

Beograd, 19. nov 2015

Miroslav M. Milojević

BILANS STANJA	
Stalna imovina	Kapital
Obrtna imovina	Dug. obaveze
	Krt. obaveze

Slučaj procene koja vodi kapitalu

Situacija

- Preduzeće u restukturiranju
- Potpuno zapušteno, stalno gomila gubitke
- Pojavio se negativan kapital
- A treba mu da bude pozitivan

Traži rešenje

- I našao ga je!
- Kako, pogledajte

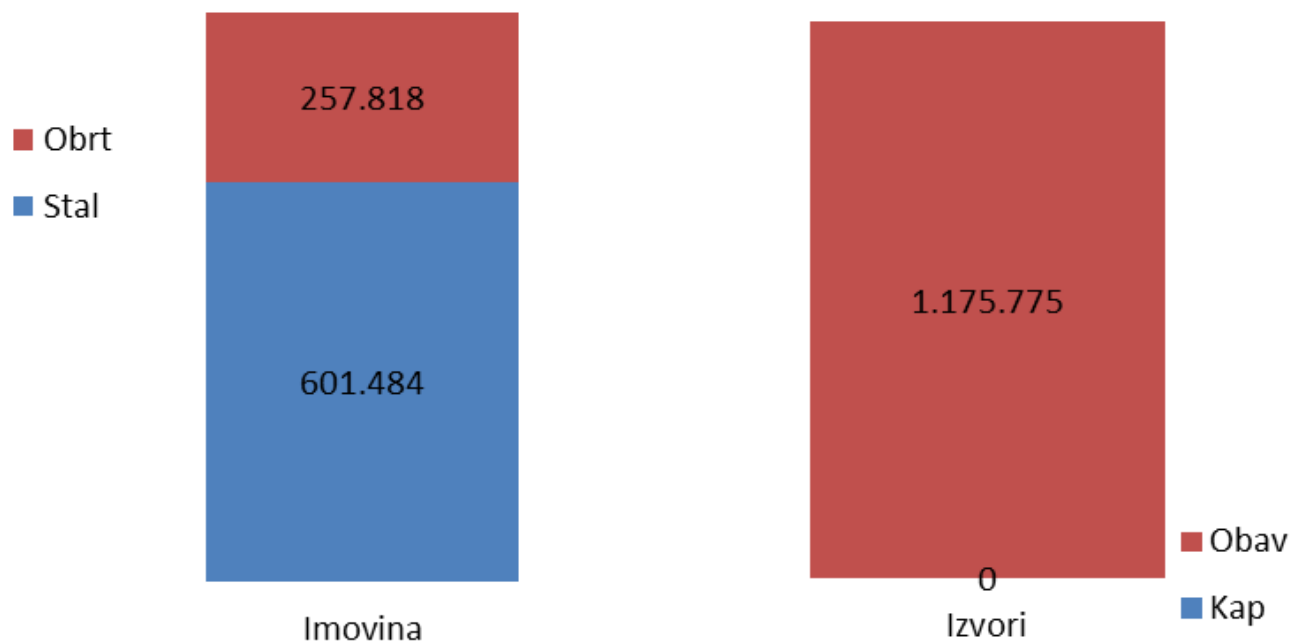
Bilans

		2012	2013
I	Stalna	601.484	1.267.199
	Nemater.	0	0
	NPO	595.355	1.231.759
	DFP	6.129	35.440
II	Obrtna	257.818	383.740
	Zalihe	48.508	37.051
	Potraž	175.354	258.527
	Ostalo	33.956	88.162
	Imovina	859.302	1.650.939
	GIK	316.473	0
	Aktiva	1.175.775	1.650.939
I	Kapital	0	81.758
	Osnovni	236.806	236.662
	Rev. Rezerve	0	696.418
	Gubitak	236.806	851.322
	Ostalo	0	0
II	Dugoročne o	283.047	305.197
	Dugor. rez	13.726	14.106
	Dug. krediti	0	21.770
	Druge dug. ob	269.321	269.321
II	Kratkor	892.728	1.263.984
	KFO	169.296	194.489
	KPO	236.149	292.548
	Ostalo	487.283	776.947
	Obav i kapit	1.175.775	1.650.939

Procenitelj kao rešenje

- Procenom je digao vrednost NPO
- Za koliko je dignuta vrednost NPO porasla je vrednost kapitala
- Porasla vrednost kapitala dovela do pozitivnog kapitala
- Preduzeće pojavno ima kapitala
- A problemi su ostali.

Bilans 2012

Negativan kapital

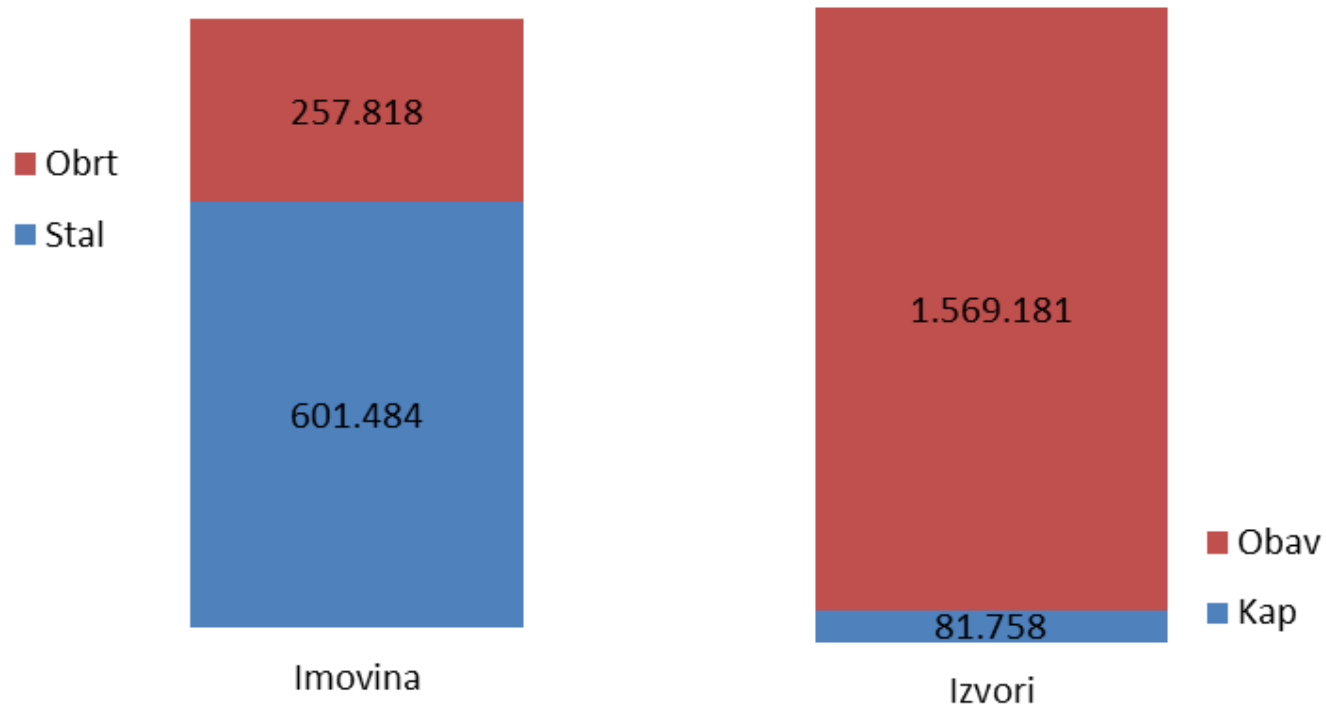
Bilans skraćeno

Bilans stanja

	2012	2013		2012	2013
Stal	601.484	1267199	Kap	0	81.758
Obrt	257.818	383.740	Obav	1.175.775	1.569.181
	859.302	1.650.939		1.175.775	1.650.939
	316.473	0			

- U 2012 negativni kapital! **316.473**
- U 2013 izišao iz negativnog i ima pozitivan kapitala – **81.758**
- Enigma volšebno rešena. Kako?

Bilans 2013

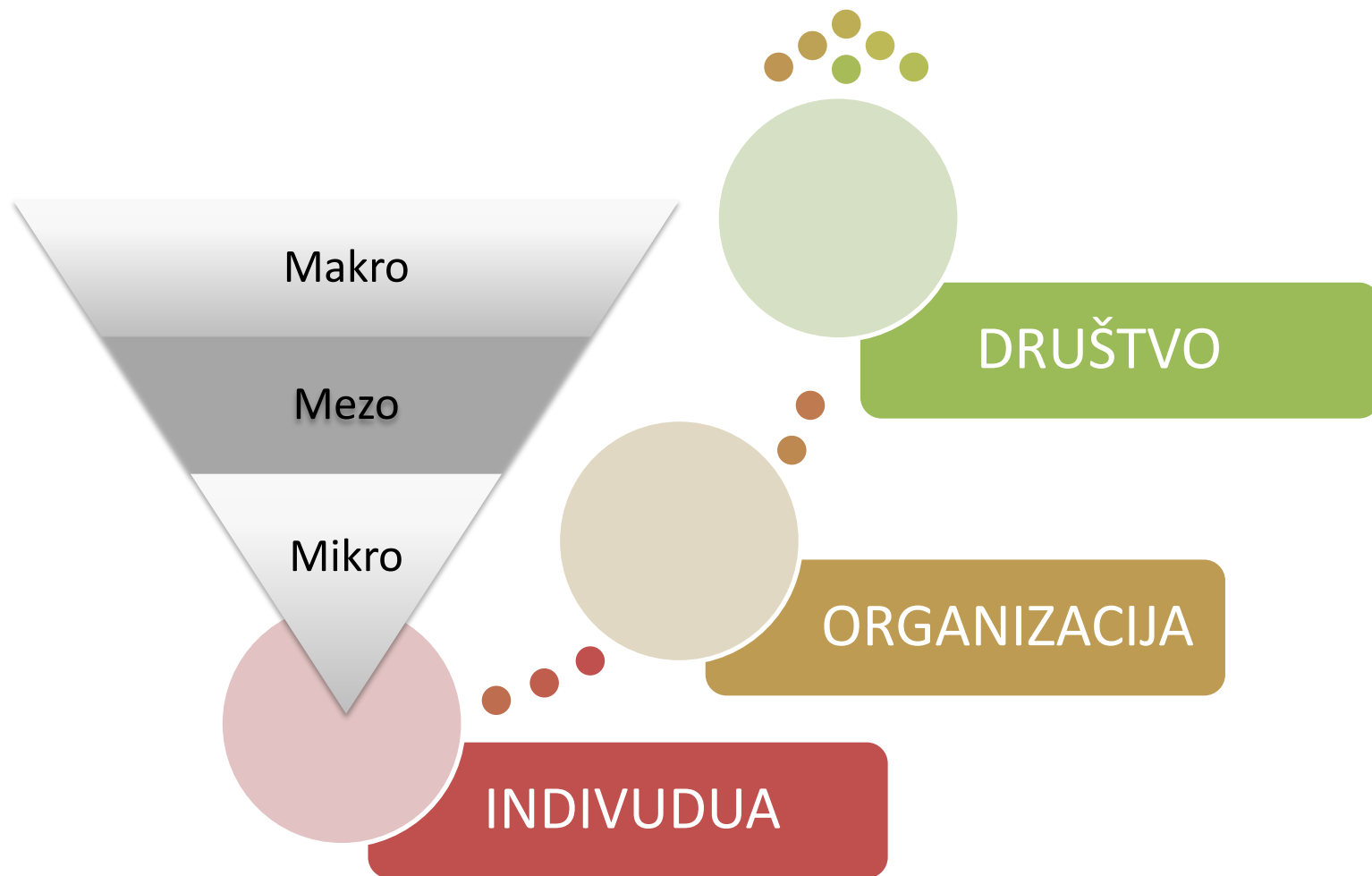

Pojavio se kapital

Zaključak: problematičan procenitelj

- Firma skoro da ne radi
- Imovina ne donosi koristi – manje vredi
- A procenitelj kaže da više vredi!
- Problem: Nema kontrole procenitelja
- Manipulacije ove vrste su masovne nekad podsticane „stručnim savetima“ iz AP koja sprovodi privatizaciju
- Bivši ministar privrede je govorio : Angažujte veštake, oni su jeftini. Jeftin angažman skupe posledice
- Očigledno krivotvorenje i nikoga se to ne tiče, a prevara je tu.

Tripartitni život – nivoi egzistencije

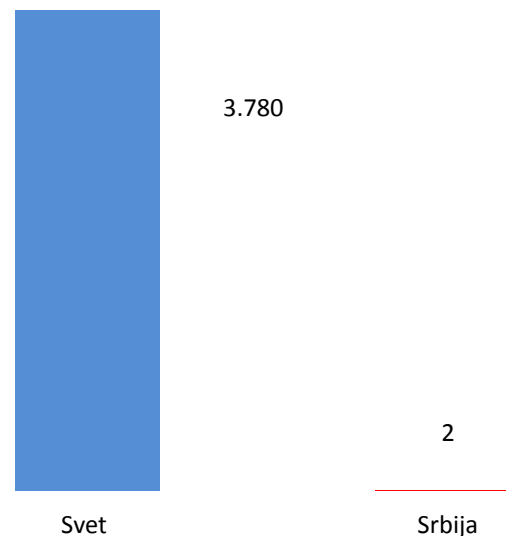
Koliko nas koštaju prevare?

Proračuni su samo ocene ništa egzaktno

ACFE računa sa: 5% GDP, što znači:

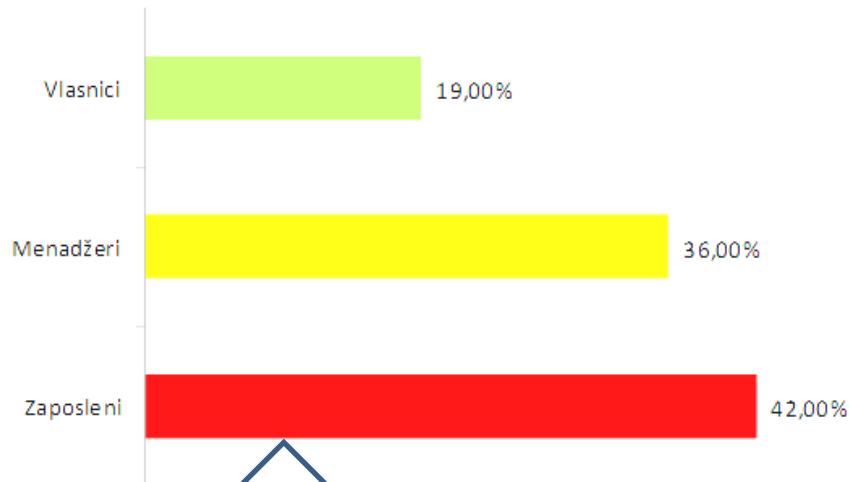
Gubici

- Svet – 3,780 hilj mlrd USD
- USA – 800 mlrd USD
- Evropa – 850 mlrd USD
- Srbija – 2,3 mlrd USD

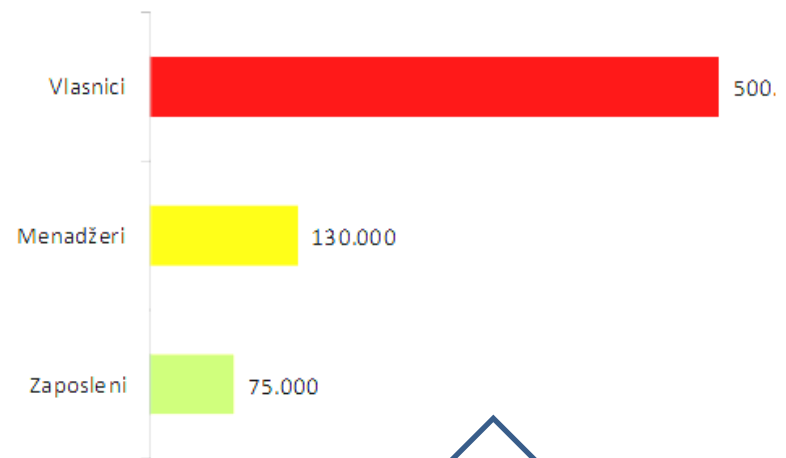

POČINIOCI PRONEVERA

Procentuz učešća u počinjenim zloupotrebama

Prosečna vrednost počinjene zloupotreba

ACFE's 2014 Global Fraud Study, Report to the Nation on Occupational Fraud and Abuse

U broju počinjenih pronevera

- Zaposleni su u najvećem broju slučajeva krađe
- Menadžeri su u manjem
- Vlasnici daleko najređe

U vrednosti pronevera

- Zaposleni su sitni prevaranti
- Menadžeri su u mnogo vredniji prevaranti
- Vlasnici daleko najveći prevaranti

Gubici od prevara

Individua

Radna mesta

Zaradu

Bolje uslove

Perspektivu

Organizacija

Sredstva

Prihod

Ugled

Sposobnost

Egzistenciju

Društvo

Osnov razvoja

Reputaciju

Konkurentnost

Priliv kapitala

Ko ne očakuje neočekivano,
nikada ga saznati neće

Heraklit Mračni

Ko ne očakuje neočekivano,
nikada ga odvratiti neće

I, NAJZAD

Kad sve znamo o prevarama, ostaje:

PAŽNJA

ONO ŠTO JE ZAISTA VAŽNO JE

PAŽNJA!

PAŽNJA!

PAŽNJA!

MOLIM!

KONTROLA = PAŽNJA!

HVALA
NA PAŽNJI

m.milojevic@ief.rs

Beograd, 19. 11. 2014